

T.C. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Üniversitemizde Stratejik Yönetim

Sunum Kaynakçaları

Sunum;

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
 - Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
 - Üniversiteler İçin Stratejik Planlama Rehberi (Sürüm 1.1, 2021)
- belgeleri kaynak alınarak hazırlanmıştır.

Sunum Planı

- 1. Stratejik Yönetimin Tanımı**
- 2. Üniversiteler Kapsamında Stratejik Yönetim**
- 3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi**
- 4. Stratejik Yönetim Süreci**
 - 4.1. Stratejik Planlama Süreci**
 - 4.2. İdare Performans Programı Süreci**
 - 4.3. Program Bütçe Süreci**
 - 4.4. İzleme ve Değerlendirme Süreci**
 - Stratejik plan izleme ve değerlendirme raporu
 - İdare faaliyet raporu
 - İç kontrol ile iç ve dış denetim

1. Stratejik Yönetimin Tanımı

Stratejik yönetim en genel haliyle kurumu değişen çevresel şartlara hızlı bir şekilde uyumlu hale getirerek, kurumun devamlılığını, stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasını hedefleyen bir yönetim anlayışıdır. Etkili stratejik amaç ve hedefler oluşturmak, uygulamak ve sonuçlarını değerlendirip kontrol etmeye yönelik karar ve faaliyetlerdir.

Stratejik yönetim; kurumun varlık nedenini, ne yaptığını ve gelecekte varmak istediği hedefleri ortaya koyan ve kurumun çevresinin taranması, stratejik hedefler oluşturma, uygulama, ölçme ve değerlendirmeyi de kapsayan, uzun dönem performansı belirleyen yönetsel kararlar ve faaliyetler bütünü olarak da tanımlanabilir.

1. Stratejik Yönetimin Tanımı

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte ise stratejik yönetim; kamu idarelerinde politika oluşturma ve karar alma süreçlerinin iyileştirilmesi, katılımcılığın sağlanması ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesi amacıyla planlama, performans esaslı program bütçe, uygulama, izleme ve değerlendirme bileşenlerinden oluşan yönetim döngüsü olarak tanımlanmıştır.

2. Üniversiteler Kapsamında Stratejik Yönetim

Toplumun ve ekonominin ihtiyaçlarına duyarlı; paydaşlarıyla etkileşim içerisinde olan; ürettiği bilgiyi ürüne, teknolojiye ve hizmete dönüştüren bilimsel açıdan özerk üniversite modeli çerçevesinde küresel ölçekte rekabetçi bir yükseköğretim sistemine ulaşılması için üniversitelerin faaliyetlerini planlı bir şekilde yerine getirmeleri önem arz etmektedir.

Kamu yönetimi ve kamu mali yönetimi reformları çerçevesinde üniversitelerde uygulanmakta olan stratejik yönetim süreci; üniversitelerin orta ve uzun vadede odaklanmak istediği önceliklerin belirlenmesi, bütçe hazırlama ve uygulama sürecinde mali disiplinin sağlanması, kaynakların stratejik önceliklere göre dağıtılması ve etkin kullanılıp kullanılmadığının izlenmesi ile bunun üzerine kurulu bir hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesine temel teşkil etmektedir.

2. Üniversiteler Kapsamında Stratejik Yönetim

Üniversiteler diğer kamu idarelerinden farklı bir sektör oluşturmaktadır. Aynı hizmeti sunan birden fazla aktör (üniversite) varsa, aralarında bir farklılaşma çabası da kaçınılmaz olacaktır. Ancak bu farklılaşma, özel sektör işletmeleri gibi kar etme amacı güden doğrudan rekabetçi stratejiler yerine üstünlük sağlama veya tercih edilme mücadelesinde başvurulan dolaylı yaklaşımlar şeklinde olmaktadır. Bu özellik, bir yandan kamu idareleri tarafından kullanılan geleneksel planlama yaklaşımlarını, diğer yandan özel sektör işletmeleri tarafından geliştirilen rekabet stratejisi ve kıyaslama yaklaşımlarını yükseköğretim sektörüne özgü bir şekilde birlikte ele almayı gerektirmektedir.

2. Üniversiteler Kapsamında Stratejik Yönetim

Gelecek dönemde üniversiteler arasında farklılaşma eğiliminin kapsam ve derinliğinin artmasına yol açacak temel nedenler şöyle sıralanabilir:

- Üniversite sayısında artışın devam etmesi
- Yükseköğretim sektöründe çeşitliliğin artması
- Üniversitelerin uluslararasılaşma eğiliminin artması
- Üniversitelerin maddi kaynak ihtiyacının artması
- Üniversitelerin yerel, bölgesel ve ulusal rekabet gücü elde etme veya kalkınma aracı olarak değerlendirilmesi
- Üretilen bilginin ticarileştirildiği üçüncü kuşak (girişimci) üniversitelerin ortaya çıkması.

Bu farklılaşma üniversitelerin belirli alanlarda ihtisaslaşmasını zorunlu kılmaktadır. Üniversitelerin rekabetçi bir ortamda yer almaları ve bilimsel özerkliğe sahip olmaları stratejik planların üniversiteye özgü bir yaklaşımla geliştirilmesini gerektirmektedir.

3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi

- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
- Üniversiteler İçin Stratejik Planlama Rehberi (Sürüm 1.1, 2021)

3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Bu kanunda Stratejik Yönetim ile ilgili olarak aşağıdaki hükümlere yer verilmiştir.

- Stratejik plan; kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan olarak tanımlanmıştır.
- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir. Bu amaçla; hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması zorunludur.

3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

- Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe

Kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Kamu idareleri, program bütçeye uygun olarak yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, amaç, hedef ve performans göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

Kamu idareleri bütçelerini, kalkınma planı, Cumhurbaşkanlığı programı, orta vadeli program, (...)Cumhurbaşkanlığı yıllık programı, stratejik planları ile program yapısına uyumlu şekilde ve performans esasına dayalı olarak hazırlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Kamu idareleri, bütçeleri ile stratejik plan ve performans programlarını izlemek ve değerlendirmek amacıyla nesnel, sistematik ve düzenli olarak veri toplar ve analiz eder. İzleme ve değerlendirme sonuçları idare faaliyet raporlarında gösterilir.

Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Rektör (Üst yönetici), idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Milli Eğitim Bakanına karşı sorumludur.

Rektör, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ve İç Denetim Birimi Başkanlığı aracılığıyla yerine getirir.

3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

- Üst yöneticilerin (Rektör) sorumluluklarını,
 - Stratejik Planlama, Performans Programı ve Faaliyet Raporu Sürecini
 - İzleme ve Değerlendirme Sürecini
- İçeren hükümleri bulunmaktadır.

3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi

Üniversiteler İçin Stratejik Planlama Rehberi (Sürüm 1.1, 2021)

Üniversiteler İçin Stratejik Planlama Rehberi (Rehber), üniversitelere stratejik plan hazırlık ve uygulama ile izleme ve değerlendirme aşamalarında aşağıdaki konularda yardımcı olmayı amaçlamaktadır:

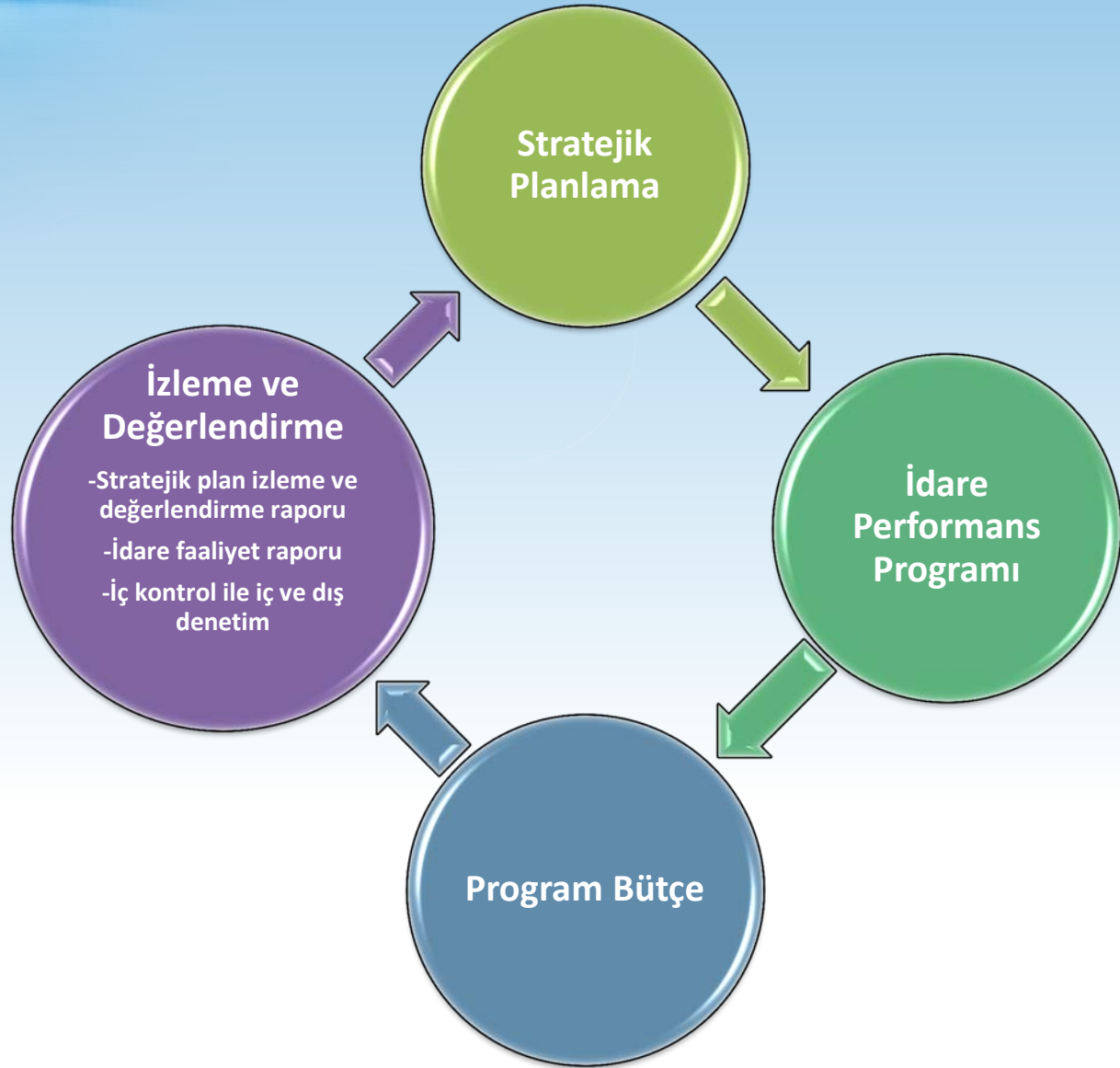
- Stratejik planların, stratejik yönetimin diğer temel bileşenleriyle bağlantısının daha güçlü kurulmasını sağlamak
- Kaynakların kullanımı ile amaç ve hedeflerin önceliklendirilmesinde etkinliği artırmak
- Performans değerlendirmesinin daha iyi yapılarak kanıta dayalı karar alınmasını sağlamak
- Daha kaliteli bir raporlama yapılmasına temel oluşturarak kamu yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirlik anlayışının yerleşmesine katkı sağlamak
- Amaç ve hedeflere ulaşılmasını etkileyebilecek riskler göz önünde bulundurularak ve gerekli değerlendirmeler yapılarak amaç ve hedeflerin belirlenmesini desteklemek.

3. Stratejik Yönetimin Mevzuat Çerçevesi

Üniversiteler İçin Stratejik Planlama Rehberi (Sürüm 1.1, 2021)

Rehberde “stratejik yönetim döngüsü” bütünüyle kapsamaktadır. Planlama sürecinin planlanmasıyla başlayan bu döngü neredeyiz, nereye ulaşmak istiyoruz, gitmek istenilen yere nasıl ulaşabiliriz ile başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz sorularının cevaplarından oluşmaktadır. Stratejik yönetim sürecinin tamamını içerecek şekilde stratejik plan hazırlık süreci, durum analizi, geleceğe bakış, farklılaşma stratejisi, strateji geliştirme, izleme ve değerlendirme, stratejik planın güncellenmesi ve stratejik planın sunulması bölümlerinden oluşmaktadır.

4. Stratejik Yönetim Süreci

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Stratejik planlama süreci 5 aşamadan oluşmaktadır. Bunlar;

- Plan Hazırlık Süreci
- Durum Analizi
- Geleceğe Bakış
- Farklılaşma Stratejisi
- Strateji Geliştirme

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Stratejik Plan Hazırlık Süreci

Stratejik planlama, farklı görevlere ve donanımlara sahip birçok kişiyi bir araya getiren, başta Rektör olmak üzere üniversite genelinde sahiplenmeyi gerektiren zaman alıcı bir süreçtir. Stratejik planlama çalışmalarının başarısı büyük ölçüde plan öncesi hazırlıkların yeterli düzeyde yapılmasına bağlıdır. Üniversitenin gelecek tasarımı olan stratejik planın hazırlık çalışmalarında Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı (SGDB), eşgüdüm ve uyumu sağlayan sekreteryaya rolünü yerine getirir.

Stratejik plan hazırlık çalışmaları 5 aşamadan oluşur. Bunlar;

- Planın sahiplenilmesi
- Planlama sürecinin organizasyonu
- İhtiyaçların tespiti
- Zaman planı
- Hazırlık programı

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Durum Analizi

Stratejik planlama sürecinin ilk adımı olan durum analizinde “neredeyiz” sorusunun cevabı aranır. Üniversitenin amaç, hedef ve stratejiler geliştirebilmesi için geçmişte neleri başardığı, hangi alanlarda hedeflerine ulaşamadığı ve bunun nedenleri, mevcut durumda hangi kaynaklara sahip olduğu, hangi yönlerinin gelişmeye açık olduğu ve üniversitenin kontrolü dışındaki olumlu ya da olumsuz gelişmeler değerlendirilir. Dolayısıyla bu analiz, üniversitenin kendisini ve çevresini daha iyi tanımasına yardımcı olarak stratejik planlamanın diğer aşamaları için güçlü bir temel oluşturur. Stratejik planlama ekibi, gerekli görülmesi durumunda alt çalışma grupları oluşturmak suretiyle durum analizi çalışmalarını yürütür. Alt çalışma grupları stratejik planlama ekibi üyelerinin liderlik edeceği şekilde harcama birimlerinden katılımcılarla oluşturulur.

Durum analizinde aşağıdaki hususlarla ilgili analiz ve değerlendirmeler yapılır:

- Kurumsal tarihçe
- Uygulanmakta olan stratejik planın değerlendirilmesi
- Mevzuat analizi
- Üst politika belgeleri analizi
- Program – alt program analizi
- Faaliyet alanları ile ürün ve hizmetlerin belirlenmesi
- Paydaş analizi
- Kuruluş içi analiz
- Akademik faaliyetler analizi
- Yükseköğretim sektörü analizi
- Güçlü ve zayıf yönler ile fırsatlar ve tehditler (GZFT) analizi

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Geleceğe Bakış

Geleceğe bakış sürecinde üniversitenin misyon, vizyon ve temel değerler bildirimleri belirlenir. Misyon, vizyon ve temel değerler bir üniversitenin uzun vadede idealleri doğrultusunda ilerleyebilmesi için yönlendiricilik işlevi görür.

Üniversitelerin geleceğe bakış bildirimlerinde netlik sağlamanın faydaları şöyle sıralanabilir:

- Planlar arasında devamlılığı sağlaması: Her stratejik plan döneminde geliştirilen amaç ve hedeflerin birbirinin devamı veya tamamlayıcısı olarak vizyona doğru ilerleme sağlamasında yönlendirici olur.
- Tutarsızlıkları önlemesi: Hazırlanan stratejik planların kendi içinde tutarlı olmasını sağlar. Geçmiş ve gelecek dönemdeki planların birbirleriyle çelişkili olma ihtimalini azaltır.
- Günü kurtarma yerine uzun vadeli perspektif sağlaması: Kısa vadeli fırsatlara odaklanmak yerine güçlü bir kurumsal yapının oluşturulmasını ve uzun vadeli stratejik düşüncenin yerleşmesini sağlar.

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Geleceğe Bakış

A. Misyon

Misyon bir üniversitenin varoluş sebebidir. Üniversitenin ne yaptığını, nasıl yaptığını ve kimin için yaptığını açıkça ifade eder. Stratejik plana temel teşkil eden misyon bildirimi, üniversitenin sunduğu tüm hizmetler ile gerçekleştirdiği tüm faaliyetleri kapsayan bir şemsiye kavramdır.

Üniversitemiz 2024-2028 Stratejik Plan Misyonu

“Araştıran, sorgulayan, çözümleyen, girişimci, etik değerlere önem veren ve sosyal sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmek; inovatif araştırmalar yapmak, paydaş odaklı yaklaşımı ile faaliyetlerine dijital dönüşümü entegre ederek kendini sürekli geliştirmek ve toplum refahını artırmaktır.

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Geleceğe Bakış

B. Vizyon

Vizyon üniversitenin geleceğini sembolize eden genel amacdır. Vizyon bildirimi, stratejik planın kapsadığı zaman diliminin de ötesinde, uzun vadede üniversitenin gerçekleştirmek istediklerini ve ulaşmak istediği yeri yansıtacak bir şekilde belirlenir.

Üniversitemiz 2024-2028 Stratejik Plan Vizyonu

“Bilim ve teknolojide yeniliğin, eğitim ve öğretimde niteliğin, hizmette güvenin ve paydaş memnuniyetinin sağlandığı, dijital dönüşümün sürdürülebilir hale getirildiği girişimci ve uluslararası bir araştırma üniversitesi olmaktır.

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Farklılaşma Stratejisi

Üniversiteler temelde kamu hizmeti sunmakla birlikte en iyi öğrencileri çekmek, proje desteklerini kendilerine yönlendirmek, iş dünyasının kendileriyle işbirliği yapması ile mezunlarının iş dünyası tarafından tercih edilmesini sağlamak, ulusal ve uluslararası değişim programlarından daha fazla yararlanabilmek, yenilik ve patentlerde öncü olmak, bilimsel yayın kalitesini ve sayısını artırmak, alanında iyi öğretim elemanlarını kendilerine çekmek ve elde tutmak gibi birçok hususta doğrudan veya dolaylı olarak rekabet içerisindedir. Bütün bunları sistemli ve birbirini tamamlayan bir anlayışla yapabilmesi, büyük ölçüde üniversitenin farklılaşma stratejisine bağlıdır.

Farklılaşma stratejisi; Yükseköğretim Kurulu, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı başta olmak üzere ilgili merkezi idarelerin görüşleri alınarak belirlenmelidir. Böylece yakın işbirliği içerisinde bulunan idarelerin üniversiteye yönelik bakış açıları farklılaştırma sürecine dahil edilebilecek, farklılaşan üniversitelere farklı bütçe ve istihdam rejimlerinin uygulanması sağlanabilecektir.

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Farklılaşma Stratejisi

Bununla birlikte yerel/bölgesel özellikler, yerel/bölgesel sanayi kümeleri ve yerel/bölgesel işgücü talebi eğilimlerinin belirlenmesi sürecinde üniversitelerin bölgedeki kalkınma ajansları ve bölge kalkınma idareleriyle işbirliği içinde hareket etmeleri farklılaşma stratejisinin daha doğru bir biçimde belirlenmesine katkı sağlayacaktır.

Farklılaşma stratejisi; üniversitenin yükseköğretim sektöründe konumlandırılması, inşa etmek istediği yetkinliklerinin belirlenmesi, algı ve itibarının nasıl olması gerektiği gibi hususları açığa kavuşturarak misyon, vizyon ve temel değerler ile stratejik planın amaç ve hedefleri arasında bir köprü görevi görür.

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Farklılaşma Stratejisi

Üniversitenin geliştirebileceği farklılaşma stratejisi şu temel tercihlerden oluşabilir:

- Konum tercihi: Üniversitenin yükseköğretim sektöründe türünü belirten en genel tercihinin yapılması
- Başarı bölgesi tercihi: Tercih edilen konumda rakiplerinden farklılaşarak üniversitenin başarılı olabilmesi için önceliklerinin belirlenmesi
- Değer sunumu tercihi: Konum ve başarı bölgesi tercihlerini uygulayabilmek için geliştirilecek veya öne çıkarılacak hizmet setinin belirlenmesi
- Temel yetkinlik tercihi: Konum, başarı bölgesi ve değer sunumu tercihlerinin uygulanmasında kurum içi kaynak ve kabiliyetlerin geliştirilmesi

Farklılaşma stratejisi üniversiteye stratejik bir odak kazandırarak önceliklerin doğru bir zeminde belirlenmesini sağlar ve üniversitenin performansını olumlu yönde etkiler. Üniversitenin yapacağı söz konusu stratejik tercihler, genelden özele doğru üniversitenin farklılaşmasını derinleştirerek birbirini tamamlar.

Üniversitemizin farklılaşma stratejisi ile ilgili başlıklara 2024-2028 Stratejik Planında yer verilmiştir.

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Strateji Geliştirme

Amaç, Hedef ve Performans Göstergesi İle Stratejilerin Belirlenmesi

Strateji geliştirme, üniversitenin geleceğe yönelik “ideal” ve “ortak” bakışını yansıtır. Üniversitenin vizyonuna ulaşmak için durum analizi sonucunda ortaya çıkan ihtiyaçları ile konum, başarı bölgesi, değer sunumu ve temel yetkinlik tercihlerinden oluşan farklılaşma stratejisi dikkate alınarak amaçlar ve bu amaçları gerçekleştirmeye yönelik hedefler belirlenir.

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Üniversitemiz 2024-2028 Stratejik Plan Stratejik Amaçları

1. Eğitim Öğretim Alanını Güçlendirmek
2. Araştırma Alanında Kapasite, Kalite ve İşbirliğini Artırmak
3. Sürdürülebilir Toplumsal Katkı Sağlamak
4. Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek ve Güçlendirmek

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Üniversitemiz 2024-2028 Stratejik Plan Stratejik Hedefleri

1. Amaç: Eğitim Öğretim Alanını Güçlendirmek

- 1.1. Eğitim-öğretim hizmetlerinde niteliği artırmak
- 1.2. Güncel öğretim teknolojileri ile desteklenmiş bir eğitim-öğretim altyapısını geliştirmek
- 1.3. Lisansüstü eğitim alanını güçlendirmek

2. Amaç: Araştırma Alanında Kapasite, Kalite ve İşbirliğini Artırmak

- 2.1. Bilimsel yayın ve proje sayısını artırmak
- 2.2. Üniversite ile kurum/kuruluş sanayi ve iş dünyası iş birliklerini geliştirmek
- 2.3. Patent, faydalı model, tasarım ve ticari ürün çıktıları ile Girişimci Firma sayısını artırmak

4.1. Stratejik Planlama Süreci

Üniversitemiz 2024-2028 Stratejik Plan Stratejik Hedefleri

3. Amaç: Sürdürülebilir Toplumsal Katkı Sağlamak

3.1. Paydaşlara nitelikli sağlık hizmeti sunmak

3.2. Toplumsal yaşama katkı faaliyetlerini artırmak

4. Amaç: Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek ve Güçlendirmek

4.1. Paydaş memnuniyetini artırmak ve kurumsal aidiyeti geliştirmek

4.2. Uluslararası tanınırlığı artırmak

4.3. Sürdürülebilir kalite kültürünü sağlamak

4.2. İdare Performans Programı Süreci

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 9 uncu maddesi çerçevesinde kamu idarelerince hazırlanan performans programları yoluyla üst politika belgeleri, stratejik planlar ve bütçeler arasında bağ kurulması amaçlanmaktadır. Program sınıflandırması aracılığıyla bütçelerle ilişki kurulması ve karar alma süreçlerini bilgilendirmek üzere merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin performans programları program bütçe esaslarına uygun olarak hazırlanır.

4.2. İdare Performans Programı Süreci

Bu çerçevede performans programı hazırlık çalışmalarında idarelerce aşağıdaki hususlar dikkate alınır;

- Performans programları idare düzeyinde ve yıllık olarak hazırlanır.
- Kalkınma planı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı ve kurumsal stratejik planla uyum gözetilir.
- İdare bütçe tekliflerinde yer alan alt program performans bilgisine performans programlarında yer verilir ve program sınıflandırması aracılığıyla bütçelerle bağlantı kurulur.
- Performans programı hazırlık çalışmaları sırasında Cumhurbaşkanlığı makamı tarafından onaylanan program ve alt program listeleri kullanılır.
- Program bütçe esaslarına göre hazırlanan performans programlarının stratejik planlarla uyumu alt program hedef ve performans göstergeleri ile faaliyetler yoluyla sağlanır.
- Performans programı hazırlama süreci Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile iş birliği içerisinde yürütülür.
- Rektörün gözetiminde, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının koordinasyonunda ve harcama birimlerinin katılımıyla hazırlanır.
- Performans programı hazırlama süreci, her yıl Mayıs ayı sonuna kadar Rektör tarafından harcama birimlerine yapılacak yazılı duyuru ile başlatılır.

4.3. Program Bütçe Süreci

Performans esaslı bütçe sisteminin temel unsurları stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporlarıdır. Kamu idarelerince üst politika belgelerinde belirlenen hedef ve öncelikler ile uyumlu olarak beş yıllık stratejik planlar, stratejik planlar ile bütçeler arasında bağ kuran yıllık performans programları hazırlanmakta, kamuoyu ile paylaşılmakta ve uygulama sonuçları her yıl faaliyet raporları ile açıklanmaktadır. Böylece kamu kaynaklarının daha etkili kullanımı ile saydamlık ve hesap verebilirlik ilkelerini esas alan, kamu idarelerinde yönetsel sorumluluğa dayalı bir bütçeleme ve raporlama mekanizması oluşturulmuştur. Performans esaslı bütçe uygulamaları, kamu idarelerinde orta ve uzun vadeli planlama anlayışının geliştirilmesine, performans yönetim kültürünün oluşturulmasına ve bu alanda kurumsal kapasitenin gelişimine katkıda bulunarak kamu mali yönetim sisteminde önemli kazanımlar elde edilmesini sağlamıştır.

4.3. Program Bütçe Süreci

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme” başlıklı 9 uncu maddesinde;

“Kamu idareleri, program bütçeye uygun olarak yürütecekleri faaliyetler ile bunların kaynak ihtiyacını, amaç, hedef ve performans göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

Kamu idareleri bütçelerini, kalkınma planı, Cumhurbaşkanlığı programı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı, stratejik planları ile program yapısına uyumlu şekilde ve performans esasına dayalı olarak hazırlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. ... Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.” hükümleri yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemeler doğrultusunda kamu idareleri üst politika belgeleri ile uyumlu olarak; misyon ve vizyonlarını, stratejik amaç ve hedefleri ile göstergelerini içeren beş yıllık stratejik plan; yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren yıllık performans programı hazırlamaktadır.

4.4. İzleme ve Değerlendirme Süreci

Stratejik Yönetim döngüsünün sürdürülebilirliğini sağlayan son aşama izleme ve değerlendirme sürecidir.

Başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz?

- Stratejik plan izleme ve değerlendirme raporu
- İdare faaliyet raporu
- İç kontrol ile iç ve dış denetim

4.4. İzleme ve Değerlendirme Süreci

STRATEJİK PLAN İZLEME VE DEĞERLENDİRME RAPORU

İzleme ve değerlendirme süreci, kurumsal öğrenmeyi ve buna bağlı olarak faaliyetlerin sürekli olarak iyileştirilmesini sağlar. İzleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda elde edilen bilgiler kullanılarak stratejik plan gözden geçirilir, hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılır. Bu karşılaştırma sonucunda gerekli görülen durumlarda stratejik planın güncellenmesi kararı verilebilir. Stratejik planın izleme ve değerlendirmeye tabi tutulması gerek planın başarılı olarak uygulanması gerekse hesap verme sorumluluğu ilkesinin tesis edilmesi açısından vazgeçilmez bir husustur.

İzleme, amaç ve hedeflere göre kaydedilen ilerlemeyi takip etmek amacıyla uygulama öncesi ve uygulama sırasında sürekli ve sistematik olarak nicel ve nitel verilerin toplandığı ve analiz edildiği tekrarlı bir süreçtir. Performans göstergeleri aracılığıyla amaç ve hedeflerin gerçekleşme sonuçlarının belirli bir sıklıkla izlenmesi ve belirlenen dönemler itibarıyla raporlanarak yöneticilerin değerlendirmesine sunulması izleme faaliyetlerini oluşturur.

Değerlendirme ise devam eden ya da tamamlanmış faaliyetlerin amaç ve hedeflere ulaşmayı ne ölçüde sağladığı ve karar alma sürecine ne ölçüde katkıda bulunduğunu belirlemek amacıyla yapılan ayrıntılı bir incelemedir. Değerlendirme ile stratejik planda yer alan amaç, hedef ve performans göstergelerinin ilgililik, etkililik, etkinlik ve sürdürülebilirliği analiz edilir.

4.4. İzleme ve Değerlendirme Süreci

İDARE FAALİYET RAPORU

Üniversitemiz idare faaliyet raporu, birim faaliyet raporları esas alınarak Üniversitemizin faaliyetleri ile performans sonuçlarını gösterecek şekilde Rektörün gözetiminde, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından hazırlanır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme” başlıklı 9 uncu maddesinde; “Kamu idareleri, bütçeleri ile stratejik plan ve performans programlarını izlemek ve değerlendirmek amacıyla nesnel, sistematik ve düzenli olarak veri toplar ve analiz eder. İzleme ve değerlendirme sonuçları idare faaliyet raporlarında gösterilir.” denilmektedir.

Ayrıca adı geçen kanunun 41 inci maddesinde de “ İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan mali bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir. ” hükmü yer almaktadır.

4.4. İzleme ve Değerlendirme Süreci

İÇ KONTROL İLE İÇ VE DIŞ DENETİM

5018 sayılı Kanunla; üst politika belgelerinde belirlenen öncelikler doğrultusunda beş yıllık stratejik planların hazırlandığı, stratejik planlarda yer alan hedeflerle uyumlu olarak yıllık performans programlarının oluşturulduğu, idare bütçelerinin performans esaslı program bütçe sistemine uygun olarak hazırlandığı ve uygulandığı, iç kontrol sistemi aracılığıyla uygulamanın güvence altına alındığı bir stratejik yönetim sistemi oluşturulmuştur.

Kamu İç Kontrol Yönetmeliğinde tanımlanan şekliyle iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Stratejik yönetimin kontrolü olarak tasarlanan bu yapıda kontroller Üniversite içerisinde iç kontrol sistemi ve iç denetim vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Dış denetim ise Sayıştay Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir.

ONDOKUZ MAYIS
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
ÜNİVERSİTESİ

Teşekkürler.